

**Jiří
Hájíček**

**Drak
na polní
cestě**

Host

Jiří Hájíček

Brno 2024

Drak na polní cestě

© Jiří Hájíček, 2024

**© Host — vydavatelství, s.r.o., 2024
(elektronické vydání)**

ISBN 978-80-275-2356-6 (PDF)

ISBN 978-80-275-2357-3 (ePUB)

ISBN 978-80-275-2358-0 (MobiPocket)

Drak na polní cestě

„Můj osobní život?“

Tomáš nahlas zopakoval po Kristýně její otázku. Na tohle se mohla zeptat kohokoli ze vsi, kde každý zná každého až do třetího kolene předků. V téhle malé vesnici, která od poloviny šedesátých let minulého století nemá ani školu a místo kostela je jen malá kaplička na návsi pod lípou. Kde je každý každému na očích. I teď je oba určitě sleduje několik párů očí, jak v kabátech a s kulichy na hlavách otloukají starou omítku obecního domku, odpradávná zvaného Peštovna, malého stavení, na které posledních padesát let lidská ruka nesáhla. A za záclonami si sousedé ťukají na čelo, jaký to má smysl, když obec tu barabiznu stejně zbourá.

„Můj osobní život? Tak to je katastrofa.“

Tomáš odložil zednické kladívko a sáhl pro batůžek. Vytáhl z něho termosku s horkým čajem, odšrouboval uzávěr a podal ji Kristýně. Krátké tmavé vlasy jí téměř zcela zakrývala zimní čepice stažená skoro až k očím, tedy spíš k nápadně velkým kulatým obroučkám brýlí.

„A vůbec, co je to za otázku? Vždyť mě znáš odjakživa.“

„Byla jsem skoro devět let pryč.“

„Jezdila jsi přece za rodičema. Potkávali jsme se.“

„Prostě tak. Chtěla jsem to slyšet od tebe.“

Tomáš si od ní vzal termosku zpět a taky se napil.

„Po patnácti letech bezdětného manželství rozvod. Přestěhoval jsem se z bytovky zpátky do chalupy a pět let jsem ji opravoval...“

„A ta, co se k tobě tehdy nastěhovala? Nosila takový mikádo...“

„Nedala to tady, byla z města. Nevydržela tu ani půl roku.“

Kristýna se zachvěla, dala se do ní zima, jak na chvíli přestali pracovat.

„Tys nikdy odejít nechtěl?“

„Z chalupy?“

„Z chalupy, ze vsi...“

Tomáš se podíval do nebe, ze kterého mohl každou chvíli začít padat sníh.

„Když táta umřel, tak už to nešlo nechat tu mámu samotnou. Brácha s rodinou v tramtárii, tady velká zahrada a sad, spousta práce. A s Vlastou jsme táhli statek, nechtěl jsem od toho odejít.“

„Pojď na chvíli dovnitř,“ řekla Kristýna. „Hrozně tady fičí.“

Uvnitř stavení rozhodně nebylo tepleji, ale aspoň tam nefoukalo. Na stěně viselo staré zrcadlo. Vlastně jen zbytek zrcadla, veliký střep, který ještě držel v dřevěném rámu. Tomáš se v něm zhlédl. Prošedivělé vlasy, kouty, vrásky na čele. Pod očima pytle a vůbec, už jeho obličej prozrazoval mírnou nadváhu. Raději uhnul pohledem.

Kristýna zakláněla hlavu ke stropu.

„Tahle klenba mě pořád udivuje. Léta jsem tu ve vsi žila, a vůbec jsem o ní nevěděla.“

Zazpívala nahoru do klenutí stropu několik tónů, jen útržek melodie beze slov. Její hlas jako by zůstal na chvíli viset nad jejich hlavami.

„Co to je?“ zeptal se Tomáš.

„Antonín Dvořák, *Moravské dvojzpěvy*. Nacvičujeme to s dětma.“

Melodie ve velké vyklizené místnosti, naplněné naplesnivěným oděrem, pomalu dozněla. Mezi syrovými, studenými stěnami dokonce i jejich kroky zněly, jako by ten zvuk převzal zesilovač — skřípání prachu a suti pod podrážkami jejich bot.

„Ta akustika je neuvěřitelná,“ řekla.

Tomáš ji chytil kolem pasu a přitáhl k sobě. Zdálo se mu, že Kristýna v ten okamžik posmutněla. Mlčky se mu zadívala do očí.

„A co tvůj osobní život?“ zeptal se.

Uhnula pohledem zpátky ke stropu. „Před Vánoci jsem sem vzala jednoho známého z Prahy.“

„Ty o mně víš skoro všechno,“ pokračoval Tomáš, „ale co já vím o tobě?“

„Je to historik architektury.“

„Devět let jsi žila v Praze.“

„A říkal, že u lidové architektury je takové zaklenutí stropu neobvyklé.“

„Po vsi se o tobě povídaly různé věci.“

Kristýna se vymanila z jeho objetí.

„Můj osobní život?“ zeptala se spíš sama sebe tiše. Pak znovu zaklonila hlavu a odpověděla si hodně nahlas: „Ka-ta-stro-fa!“

V prázdné síni mezi chladnými zdmi a klenutým stropem se to slovo rozlehlo až hrozivě.

Černé holé větve se po dešti leskly, jabloně lemuující polní cestu se po nějakých padesáti metrech ztrácely v mlze. Konec února, zima bez sněhu. Už týdny jen nízké šedé nebe a nad polem studený opar. Lovecký pes s tmavou hlavou běžel napřed, Tomáš ve sportovní soupravě a s kulichem na hlavě klusal za ním. Krk měl zabalený do šály. Cesta stoupala do kopce, bláto se lepilo na podrážky bot. Obzor tvořila hnědá linka pole. Pás lesa po straně se vynořil, až když Tomáš doběhl na rovinu. V předklonu, dlaněmi zapřený o stehna, se vydýchal.

„Rone!“

Pes čenichající na okraji pole poslušně přiběhl. Tomáš přidřepł a objal sedícího psa oběma rukama. Ohlédl se, v řídké mlze v dálce pod nimi mohl přehlédnout celou vesnici. Nový Lhotec. Chalupy, hasičská zbrojnice a obílená kaplička na podélné návsi. Nevelké stavení sloužící jako obecní úřad, zchátralá Peštovna a sedlová střecha hospody. Tmavý pás silnice vedoucí z vesnice a podél ní obilná síla, bioplynová stanice. Oplocený areál statku s opravárenskými dílnami a nízkou administrativní budovou. Na druhé straně od silnice kravín a odchovna mladého skotu a za stájemí už stráň a les. Za pásem pole v dálce je vidět Starý Lhotec, vlastně jen pár chalup. V dohledu je i samota Dvory, několik červených taškových střech. A kolem dokola pole a louky a zase pole, na kterých hospodaří místní statek.

Tomáš se napřímil a prohnul se v zádech, dech se mu pomalu zklidňoval. S nelibostí sklopil oči ke svému

břichu. Jako by čekal, že s vyběhnutým kopcem se hned znatelně zmenší i kopeček rýsující se pod jeho běžec-kou bundou. Svých pětapadesát let nejvíc cítil v nohách, a tak si je protáhl a chystal se vyrazit zpátky, než vy-chladne a ztuhne. Na chvilku se ale přece ještě zahleděl na venkovská stavení v dálce. Pokolikáté už si zkoušel představit, jak to v listopadu předešlého roku všechno začalo. Počasí mohlo být přibližně stejné, možná o něco teplejší, ale podobný obrázek, pole v mlze a větve stro-mů už skoro holé. Po státovce do Nového Lhotce přijíždě-la tři černá auta. Dvě ve vsi zastavila, třetí pokračo-valo do Starého Lhotce a pak dál na samoty. Tak nějak to mohlo být, rekonstrukce podle pozdějšího vyprávění různých sousedů. Z aut vystoupili mladí muži v oble-cích a kravatách. Brali to chalupu po chalupě.

Tomáš se rozběhl, z kopce to šlo snáz, pes už zase věřil kolem, ztrácel se a znovu objevoval daleko před ním. V rytmu dechu pulzovaly i myšlenky. Hned ten další den, když se Tomáš vracel ze statku, ho zastavil soused. Zamával na něho přes plot.

„Nazdar, řediteli. Ty prodáváš statek?“

„Co to povídáš?“

„Tak co to s Vlastou chystáte?“

Ted' se mu ta otázka vracela při každém nadechnu-tí a při výdechu se zase rozplynula v chladném vzdu-chu. Opakovala se, nádech—výdech. „Vy prodáváte sta-tek? Vy prodáváte statek?“ Vlasta byl zrovna na schůzi agrární komory v Budějovicích, Tomáš seděl celý den v kanceláři a spolu s účetní připravoval podklady pro nahlášenou kontrolu z finančního úřadu. Tak nějak to tehdy bylo. A po vesnici zatím mladí muži v kravatách a s aktovkami v rukou obcházeli chalupy podle adres.

Kolem páté odpoledne se už začínalo pomalu stmívat. Tomáš nastartoval auto a první zastávka byla hned o tři chalupy dál, tam vyzvedl první dítě, další dvě nabral za zatáčkou u bytovky a pro další zajel do Starého Lhotce a mohlo se vyrazit směr České Budějovice. Do prostorné dodávky s přidanými sedadly dokázal Tomáš usadit šest dětí a sedmé, nejmladší, do dětské autosedačky dopředu na místo vedle řidiče. To byl Josífek.

„Děda Vlastík tě pozdravuje,“ zahlásil, když ho Tomáš připásal.

Cestu měl spočítanou na třicet pět minut.

Kristýna čekala jako vždycky dole u vchodu, před vysokým starým domem v centru města s fasádou smetanové barvy, všude kolem modré parkovací zóny. Tomáš vystoupil z blikajícího auta, otevřel posuvné dveře na pravé straně, aby děti nevystupovaly do silnice, ale na chodník. Vždycky se na ten první pohled těšil, stála na ulici jen v tričku. Na bílém čele rozházené tmavé vlasy, černé plastové obroučky velkých dioptrických brýlí. Malý nos a bledá pleť. Pár jemných vrásek kolem očí, když se usmívala. Předal Kristýně děti a trochu nemotorně ji ve spěchu políbil na ústa. Jako by ji to překvapilo. Ohlédla se po dětech, ale ty už vybíhaly po schodech nahoru, chodbou s vysokým stropem se jejich dupot rozléhal na širokém schodišti. Tomáš ve dveřích vdechl trochu zatuchlý závan starého domu, který se na okamžik smísil s nenápadnou, jemnou vůní Kristýnina parfému.

„Přijď pak nahoru, venku je zima.“

„Uvidím, jak dlouho se zdržím na nákupu,“ odpověděl Tomáš vyhýbavě.

Chvilíčku se díval za Kristýnou, její bílé tričko svítilo šerem chodby, než zmizela v ohybu schodiště. Tomáš nasedl do auta, aby se propletl ulicemi centra zpátky na předměstí, k nákupní zóně se supermarkety.

Za hodinu už přešlapoval pod oknem. Ze třetího patra se ozýval zpěv, chór dětských hlásek přepadával přes římsy staré budovy z dob císaře Franze Josefa a snášel se Tomášovi na hlavu. A zároveň jako by ten krásný sborový zpěv stoupal zpátky nahoru a vytahoval s sebou Tomášovu duši, výš a výš. Stál v kabátě na chodníku a žvýkal bagetu, kolem proudili lidé z práce a nikdo se nezastavil, rychle tím vodopádem hlasů procházeli. Byla to chrámová píseň z nějakého starého kancionálu. Naproti vietnamská večerka a kolem jezdila auta, reflektory ozařovaly asfalt ulice. Když zpěv na okamžik utichl, z prachu a hluku znovu povstal reálný svět kolem. Tomáš se zachvěl zimou. Ukousl si zase z bagety a gejzír mladounkých hlasů, sladěný do stejné tóniny, ho opět zaplavil. Tentokrát nastala prudká změna tempa i rytmu a Tomáš se tomu nečekanému obratu nahlas zasmál. Z oken sborově zaznělo:

Když jsem já sloužil to první léto, / vysloužil jsem si kuřátko za to. / A to kuře krákoře, běhá po dvoře, / má panenka pláče doma v komoře. // Když jsem já sloužil to druhé léto, / vysloužil jsem si kachničku za to. / A ta kačka bláto tlačká / a to kuře krákoře, běhá po dvoře, / má panenka pláče doma v komoře...

Dole ve vestibulu mu Kristýna předávala děti, viděl na ní, že září jejich svěží energií. Když je společně usadili do auta zaparkovaného před vchodem, Tomáš se

ještě ujistil, že všechny mají zapnuté pásy, zkontroloval čas na hodinkách, a když se ohlédl, Kristýna už mizela ve dveřích. Na chvilku nechal auto u chodníku blikat do přitímní ulice čtyřmi oranžovými světly a prosmýkl se za ní do chodby s vysokým stropem, kde to bylo cítit prachem a trochu i plísní. Energie už z ní vyprchávala, zdála se mu v té polotmě uvnitř unavená. Když ji k sobě chtěl přivinout, omluvně se usmála a vzepřela se dlaněmi o jeho ramena. Svěsil ruce podél těla a Kristýna se zimomřivě objala pažemi, jen v tričku s krátkým rukávem.

„Nechals tam děti samotný.“

„Kristýno... Myslelas to vážně?“

„Co?“

„To, cos řekla v sobotu.“

„Musím to nahoře pozamykat,“ povzdechla si místo odpovědi.

„Proč se chceš vrátit do Prahy?“

„Nic mi tu nevychází.“

„Nejsi ve Lhotci ani rok.“

„Všechny plány se hroutí. Když mi včera na obci potvrdili, že chtějí zbourat Peštovnu, byla to poslední kapka.“

Tomáš nesouhlasně zavrtěl hlavou. Gestem ruky mu dala najevo, že už o tom nechce mluvit. Nechala se políbit, ale už se otáčela k odchodu.

„Ta předposlední skladba,“ zastavil ji Tomáš, „co to bylo?“

„Ta je z *Loutny české*,“ řekla a usmála se. „Adam Michna z Otradovic.“

„A překvapila mě ta lidovka na závěr,“ zavolal za ní, když už stoupala po schodech nahoru.

Zastavila se.

„Baví mě, jak je repetitivní,“ řekla zamyšleně a ještě jednou se k Tomášovi otočila. „Přesně jako život na vesnici, ne? Takové refrény venkova.“

Cestou zpátky spustily děti v autě poslední písničku z odpolední zkoušky a interiér se zaplnil tou harmonií a taky zlatou září z potkávacích světel protijedoucích vozů. Tomáš svíral volant a cítil energii v hřejivých vlnách, jásavé tónině a rychlém tempu, vnímal, jak ta energie částečně rozpouští jeho letitou únavu.

Když jsem já sloužil to třetí léto, / vysloužil jsem si husičku za to. / A ta husa chodí bosa / a ta kačka bláto tlačká / a to kuře krákoře, běhá po dvoře, / má panenka pláče doma v komoře...

Ráno bylo pod nulou, od pusy mu šla pára. V zimní bundě, s kulichem na hlavě a plochou černou taškou s notebookem přes rameno Tomáš rychle prošel branou pod podlouhlou cedulí s nápisem STATEK NOVÝ LHOTEC, a. s. Areál obehnaný plotem byl vyasfaltovaný, napravo stála budova dílen a garáží, vlevo přízemní stavení s kanceláři a se zázemím pro zaměstnance. Ze dveří právě vycházel mladík v dlouhém pleteném svetru a prošívané vestě, na hlavě klobouk ve stylu amerického stetsonu.

„Nazdar, Johnny. Omrznou ti uši.“

„Chvátám, mám ve stájích veterináře,“ odpověděl sotva pětadvacetiletý mládenec. „Vlasta vůbec nevypadá dobře, čeká na tebe.“

Tomáš vešel a zastavil se u pootevřených dveří s cedulkou *Ing. Vlastimil Lesna, předseda představenstva*. Nakoukl dovnitř, pak otevřel vedlejší dveře do malé zasedací místnosti, taky byla prázdná, jen uprostřed dlouhého stolu ležel zbrusu nový modrý šanon. Byla v něm založená jediná listina. Vlastu našel až na konci chodby v malé kuchyňce, vařil si kávu.

„Nazdar, uvaříš mi taky?“

Zdál se mu hned po ránu unavený, ztrhané rysy ve tváři, kruhy pod očima. Tomáš by ho v tu chvíli tipnul na víc než třiašedesát, kolik mu ve skutečnosti bylo. Se šálkem kávy ho doprovodil do jeho kanceláře.

„Už dobrej tejden z toho nespím,“ řekl Vlasta a žuchnul do křesla za svůj psací stůl.

„Víme něco novýho?“ zeptal se Tomáš, který zůstal stát ve dveřích.

„Je to soustředěnej útok, Tome, to je jasný. Frontální napadení.“

„Po vsi už se o tom mluví, co?“

Vlasta se opřel do křesla, napil se kávy a přes ustaraný výraz a vrásky na čele se nečekaně usmál.

„Po vsi se mluví o tom, že poslední dobou shazuješ kila.“

„Cože?“

„Se psem už prej nechodíš na procházky, ale běháš za ním ve fungl nový teplákovce.“

„Tys byl v sobotu v hospodě, ne? Co ještě se povídá?“

„Že s Kristýnou Weindlů jen neopravujete Peštovnu.“

„A co teda spolu ještě děláme?“

„Vždyť to znáš, ty kecy u piva...“

„Jo, jasně. Někdo se moh klidně přidat, když jsme tam otloukali omítku. Neděláme to pro sebe.“

Vlastovi se rozezněl mobilní telefon. Vibrace ho posunovaly po hladké desce stolu, takže lehce kroužil do kola. Vlasta ho prstem umlčel. Už zase s vážnou tváří vzhlédl zpátky k Tomášovi.

„Něco se děje, to je jasný. Viděls, co přišlo poštou?“

„Ne, jen jsem si všiml, žeš založil zvláštní šanon.“

„Dva naši akcionáři podepsali nějaký společnosti z Prahy prodej akcií.“

„Co je to za blbost?“

„Jsou tam kupní smlouvy.“

„Přinesu to.“

„Ne, probereme to spolu zejtra.“

Tomáš si odnesl modrý šanon ze zasedačky do své kanceláře, sotva se za chůze rychle vysvlékl ze zimní bundy a hned se usadil za stůl. Nasadil si brýle na čtení a zaostřil na první listinu, nadpis byl tučným písmem: *Kupní smlouva*. Níže dvě smluvní strany. *Prodávající*. Jméno s adresou ve Lhotci. *Kupující*. BIG DRAGON ASSETS GROUP, a. s. Rychle očima přelétl text smlouvy. Pak vyndal ze šanonu druhý dokument. Další známé jméno ze vsi jako prodávající. *Kupující* stejný. Nechal obě smlouvy ležet na stole, zvedl se a vyrazil z kanceláře. Na chodbě se srazil s účetní. Všimla si jeho rozčilení.

„Promiň, Miluno. Letím za Vlastou,“ vyhrkl.

Ukázala mu směrem k oknu. Zahlédl Vlastovu bílou kučeravou hlavu. Právě nasedal do auta.

„Bude tu zase až zejtra, má přece tu konferenci.“

„Jakou konferenci?“

Miluna, Tomášova sousedka ob dvě chalupy. Svetr a džíny, tak ji znal po léta, vlasy si nebarvila, už se jí v účesu objevovaly šedé prameny, i když byla o deset let mladší než on. Legračně našpulila rty.

„Český strakatý skot.“

„Aha. Proto má dneska sako a košili. Tak to ho nemíme zdržovat.“

Tomáš se zastavil u okna a zklamaně hleděl za autem, které právě projíždělo bránou statku.

„Hoří něco?“

„Zatím ne, Miluno, ale něco začíná smrdět...“

Pustil psa z vodítka až na konci vesnice. Rozběhl se za ním, ale po pár metrech, když míjel Peštovnu, se zastavil, omítka už byla všude otlučená až na cihly. Opravu by to chtělo vzít od střechy, pomyslel si Tomáš, když pohlédl na staré poničené tašky, sedlová střecha byla místy vyspravená plechem, místy jen černou fólií na zakrývání silážních jam. Znovu se rozběhl, vydal se nepoužívanou zarostlou cestou s holými trnkovými keři a hlohem. Aspoň pár kilometrů uběhnout, než bude úplná tma. V rytmu dechu se mu neustále v duchu přehrávala ta dětská písnička, kterou mu v autě cestou do Nového Lhotce zpívaly děti. A vracela se mu slova, která předešlý den pronesla Kristýna. Ta repetitivnost, ty refrény venkova. A myslel na to ještě večer doma nad stránkami staré obecní kroniky.

Domkářská chalupa čp. 23 zvaná Peštovna s prostrannou klenutou síní. Chalupu vystavěl na obecním místě kolem roku 1795 Janek Pešta řečený Peštík, kterého podle gruntovní knihy vyplatil jeho bratr z gruntu čp. 28 podílem 150 zlatých. Sňatkem s Ludmilou Kulhavou si

dávají chalupu se 14 strychy polí připsat s povinností platit obci 25 krejcarů gruntovní činže ročně a robotovat 13 dní v roce. Dědičnou pořádností přešla chalupa roku 1820 na jejich dceru Annu Peštovou v předávací ceně 250 zlatých vídeňského čísla a v roce 1821 se sem přiženil Václav Markovský, „po chalupě“ dále řečený Pešta. / Po Jankovi Peštovi vulgo Peštíkově a Ludmile, kteří jsou povinováni robotou potažní a pěší, po Anně rozené Peštové a Václavu Markovském, „po střeše“ zvaném Pešta, přebírá chalupu roku 1839 jejich syn Matěj s manželkou Johanou v postupní ceně 210 zlatých konvenční mince a hospodaří tu až do roku 1877, kdy po Matějově smrti kupuje Peštovnu od vdovy Markovské jistý Bartoloměj Kovář s manželkou Marií a přestavují ji a opravují a stavení bez polí získává v roce 1905 dědičným postupem syn Jan Kovář, „po stavení“ zvaný Pešta. / Po Jankovi řečeném Peštíku a jeho ženě Ludmile, po Anně Peštové-Markovské a Matějovi a Johnaně Kovářových získává domek Peštovnu s velkou klenutou místností po jejich synu Janovi smlouvou postupní a svaatební jejich prvorozený syn Adam s chotí Terezií roku 1936, ale hned v roce 1937 přechází Peštovna odkupem do vlastnictví obce s úmyslem rozšířit místní obecní školu. / Domkářské stavení Janka Pešty neb Peštíka, Anny Peštové a Václava Markovského, po nich Matěje a Johany a po jejich smrti Bartoloměje Kováře a Marie, po Janu Kovářovi-Peštovi a po jeho synu Adamovi s Terezií slouží Peštovna jako druhá obecní škola až do roku 1959 a pak je využívána jako kancelář Místního národního výboru Nový Lhotec. Od konce sedmdesátých let 20. století chátrá a střechou tam zatéká...

Tomášovi několikrát klesla hlava do stránek kroniky a několikrát se pokusil přemoci únavu a zahnat spánek. Zacyklený myšlenkami na Peštovnu a na Kristýnu sáhl po telefonu a natukal Kristýně zprávu, jestli je ještě vzhůru. Odpověď přišla obratem. Bylo nečekaně příjemné ještě v telefonu slyšet její hlas.

„Kristýno, musím pořád myslet na to, cos včera říkala.“

Slyšel jen její dech nebo možná si jen představoval, že ho slyší.

„To stavení je z konce osmnáctého století, obec přece nemůže jen tak zbourat tak památnou stavbu. Je dost možná nejstarší ve vsi.“

„Není to žádná památná stavba.“

„A ta klenba?“

„Koho to zajímá?“

„Má svoji historii, můžeme ji navrhnout na kulturní památku.“

„Myslíš?“

„Pak by ji nemohli zbourat.“

„Ale Tomáši, to je proces, kterej může trvat roky. A výsledek je nejistej.“

„Já nevzdávám věci jen tak, Kristýno.“

„Ale máš pravdu, je to tak šílenej nápad, až se mi začíná líbit.“

Představil si, že se při těch slovech usmála.

„A jak to bude s náma dvěma, když ty se vrátíš do Prahy?“

Josífek se u něho zastavil cestou na ranní autobus do školy. Objevil se ve dveřích verandy, zrovna když si Tomáš obouval boty. Podával Tomášovi rouru z tvrdého papíru v barvě bordó.

„To ti posílá děda Vlastík.“

„Vsadím se, že uvnitř je velké obrázek strakatý krávy.“

„To nevím. Už musím na autobus.“

Tomáš rychle otevřel svou koženou aktovku a vytáhl červené jablko.

„Tu máš, k svačině.“

„A ty nebudeš mít?“

„Mám v tašce ještě jedno.“

„Tak jo,“ přikývl Josífek.

„Půjdeme kousek spolu k zastávce?“

„Ne, támhle na mě čekají kluci.“

„Dobře.“

Plácli si dlaněmi.

Tomáš se od vrátek chvíli díval za školákem s batohem na zádech. Pak si uvědomil, že v levé ruce drží válcovitou papírovou schránku. Vytáhl z ní diplom na křídovém papíru. Velkými červenými písmeny tam stálo:

STATEK NOVÝ LHOTEC, a. s.

*2. MÍSTO V SOUTĚŽI ŠLECHTITELSKÝCH CHOVŮ
ČESKÉHO STRAKATÉHO SKOTU*

Tomáš zaklepal na dveře Vlastovy kanceláře.

„Dobrá práce,“ řekl a podal Vlastovi přes psací stůl schránku s diplomem. Vlasta se usmál a zapózoval

s diplomem ve vítězném gestu. Těmi několika okamžiky ale legrace skončila. Vlasta postavil rouru pod okení parapet k několika podobným a sesunul se do židle za stůl.

„Až si zapneš počítač, podívej se do datový schránky,“ řekl Tomášovi.

„Co je tam?“

„Ty dvě smlouvy, co jsme dostali poštou, přišly ještě jednou do datovky. A s přílohou.“

„S jakou přílohou?“

„Žádost o převod akcií.“

„Nebudem na to reagovat,“ řekl rezolutně Tomáš.

„Neblázni, ze zákona musíme.“

Tomáš si mrzutě přehodil aktovku z jedné ruky do druhé.

„Vždyť já vím, že musíme.“

„Zavři a sedni si,“ vybídl ho Vlasta.

Tomáš se přistihl, že chvílemi nevnímá slova, jen sledoval obličej před sebou, který za ta léta znal nazpaměť. Mimiku i gesta rukou. Chvílemi mu probleskla nedávná vzpomínka na Josífkou, těžký školní batoh a nad ním kučeravé vlasy, podoba z děda na vnuka silná, jen Vlastovy vlasy už jsou prořídle a téměř bílé.

„Jak se vůbec dostali k seznamu akcionářů, když je to neveřejný?“ dolehla k němu Vlastova otázka, spíše řečnická.

„Vlasto, my musíme v první řadě zjistit, na základě čeho se domáhají přepisu akcií. Co těm našim lidem dali, kromě kupních smluv. Rozumíš? Co mají v ruce. A co je to vůbec za společnost.“

Vlasta se s povzdechem opřel do polstrované židle.

„Napadá tě, z jaký strany na to jít?“

Jeho otázka, pronesená unaveným hlasem, mezi nimi chvíli visela.

„Já nevím,“ zavrtěl hlavou Tomáš. „Mám volat na nějaký telefon z webovéch stránek nebo co?“

„Zatím je to pro nás neviditelný protivník.“

„Řekni rovnou nepřítel.“

„Každopádně...“ řekl Vlasta, zamyslel se a začal větu znovu: „Každopádně musím svolat představenstvo.“

Skla brýlí za masivními obroučkami černé barvy zvětšovala Kristýniny hnědé oči. Kamarádka Sára sedící naproti ní na podlaze se do nich dívala a vnímala v nich neklid. Bylo to první setkání po půl roce, kdy se v Praze viděly naposledy. Mezi nimi ležela velká kartonová krabice plná šatstva. Nic víc by se do maličké garsonky ani nevešlo.

„Koupila jsem celou krabici na netu za tisícovku,“ řekla Sára.

„Všechno to vypadá dobře,“ pochvalovala si Kristýna, „skoro nenošený.“

„Je to od nějaký zlatokopky, byla to klika,“ usmála se Sára a vytahovala kousek po kousku. Trička, halenky, svetry.

„Tohle černý sáčko je super.“

„Všechno velikost es.“

Kristýna si stoupla a sako si na sebe navlékla. Otočila se k zrcadlu na posuvných dveřích skříně. K džínům a černému tričku jí připadalo až luxusní. Tři kroky to bylo na druhou stranu k oknu s výhledem na protější

domy panelového sídliště. Sára pozorovala Kristýnu, jak se zamyšleně dívá ven.

„Nic mi tam nevychází,“ slyšela Sára už poněkolikáté.

„Kristýno! Jen si vzpomeň, cos mi říkala. Že už máš dost toho věčného střídání pronajatejch bytů a že se ve svém věku už nechceš hádat se spolubydlící kvůli tomu, že nevynesla odpadkovéj koš...“

„Já vím. Ale všechno jde jinak, než jsem chtěla. A skončila jsem zase v pronájmu, jen v menším městě.“

Za chvíli byla krabice prázdná, oblečení vytahané na podlaze, na posteli, rozvěšené na ramínkách.

„Mělas to přece promyšlený. Návrat na venkov. Urovnat to s rodičema.“

„Byla to chyba.“

Do krabice se vešel dokonce krátký vlněný kabátek do pasu. Sára si ho oblékla.

„Super, Sári. Ten si nech.“

Rozdělily se přibližně napůl, Sára spokojeně přehlédla dvě hromádky oblečení.

„Ze pětikilo pro každou, to je dost dobrý,“ řekla. Pozorovala, jak se Kristýna smutně usmála.

„Kristý, tak co se vlastně stalo?“

Zalezly si každá s hrnkem horkého čaje vedle sebe na postel pod deku. Maličký byt nebyl moc vytopený. Kristýna usrkla z hrnku, který držela v dlaních.

„Nastěhovala jsem si těch pár věcí, co mám, zpátky do pokoje, kde jsem vyrůstala. Pak asi po tejdnu mi táta jen tak mimochodem sdělil, že s mámou nechali chalupu přepsat na staršího bráchu.“

„Tos přece mohla čekat, Kristýno.“

„Jenže to není všechno. Pole nechali přepsat na druhýho bráchu. Taký už má rodinu.“

„A vysvětlili ti proč?“

„Jo. Táta mi řekl, že mi vlastně nikdy nerozuměl. Tomu, jak žiju. Že mi je už pětatřicet a nemám děti. Nechali mě vystudovat učitelství, ale já jsem odešla do Prahy pracovat někam do archivu. Takhle prej bude mít jejich majetek kdo zdědit...“

„Dobře, ale to v té chalupě zatím nemůžeš bydlet?“

„Ne, protože můj podnikavej starší brácha mi hned oznámil, že byt jeho manželky ve městě pronajmou, nastěhují se s celou rodinou do Lhotce a můj pokoj dají dětem.“

„A to v celý vaší rodině prošlo jen tak?“

„Naši jsou nadšený, že budou mít vnoučata doma. Mě hodili přes palubu.“

„To se za tebe nepostavila ani máma?“

„Nic od ní nečekám. Už dávno.“

„Kristý... nemluv tak.“

„Mám ji ráda a vím, že ona mě má taky ráda. Ale od té doby, co mě jednou večer, když mi bylo šestnáct, asi čtvrt hodiny v jednom kuse fackovala... prostě se něco zlomilo.“

„Tos mi nikdy nevyprávěla.“

„Ale jo. Patrik. Ten kluk tam od nás ze vsi.“

„Už vím, první sex. Prosím tě, vždyť to už je hrozně dávno.“

„Je, ale tehdy jsem si ještě myslela, že držíme spolu, když jsme obě ženský. V tom mužským světě kolem. Nechtěla jsem mámě lhát, tak jsem to přiznala. Ale od té doby jsem se jí už s ničím nesvěřovala.“

Sára kroutila hlavou, jako by nevěřila.

„Takže ani máma se tě nezastala a normálně tě vydělili. A co druhej brácha?“

„Lubor? Je citlivej, hodnej... Když se to dozvěděl, chtěl to tátovi rozmlouvat, ale já jsem na nic nečekala. Hned druhý den jsem si našla pronájem v Budějovicích a z chalupy jsem vypadla.“

Sára se zasmušile dívala do svého hrnku s čajem. Když znovu promluvila, její hlas byl tichý.

„Zpátky tě přece táhlo to, že u vás ve vsi znovu postavíš sbor.“

„Jo, jenže přišla druhá rána. Ten domek, co jsme si vyhlídli pro sbor a co jsme s Tomášem začali dávat do pořádku a shánět prachy... Na obecním úřadě se po volbách vyměnilo zastupitelstvo. Zbourají ho.“

„Jak to?“

„Prej má obec s tím pozemkem jiný plány.“

Sára si smutně povzdechla.

„A co Tomáš?“

Kristýna se k odpovědi chvíli nadechovala.

„Když jsem to ukončila s Ondřejem, přišly dny plný paniky. Že už zůstanu sama.“

„Miluješ ho?“

Kristýna mlčela.

„Jo, už nemusíš nic říkat, Kristý.“

„Víš, nikdy jsem nechodila s někým, koho znám celý život. Bylo mi asi dvanáct, když nás s jednou holčkou od sousedů Tomáš učil akordy na kytaru. Tý kamarádce bylo sedmnáct a Tomáš ji balil na sbírku vinylových desek Boba Dylana.“

Sára se zasmála.

„Vztah s Tomášem jsem brala jako součást svého návratu na vesnici. Zdálo se, že se to krásně spojilo. Návrat do rodné chalupy, Tomáš, ten domek s klenutým stropem. Je tam úžasná akustika...“

„Ale?“

„Jak říkám, všechno se pokazilo! Nakonec bydlím ve městě, prostor pro dětskej sbor nebude, a když se probudím vedle Tomáše, přistihnu se, že myslím na Ondřeje.“

„Říkala jsem ti to od začátku, Kristýno!“

Vlasta vtrhl do Tomášovy kanceláře bez zaklepání. V ruce držel mobil a rozčileně jím mával.

„Ty vole, jsou ve vsi!“

Tomáš překvapeně vzhlédl od monitoru počítače.

„Teď mi volal soused. Dvě černý auta.“

Tomáš vstal od stolu.

„Máš čas, Tome? Já mám teď v kanceláři ty lidi z pozemkového úřadu.“

Tomáš se beze slova soukal do zimní bundy, hrábl na stůl po klíších a mobilním telefonu, nacpal je do kapes a vyrazil z kanceláře. Vlasta ho jen stačil poplácat pro povzbuzení po rameni.

Jednu černou limuzínu uviděl hned, jak došel ke kapliče. Pražská espézetka, i když to nemuselo nic znamenat. Tomáš se chvíli opřel o stěnu kapličky Panny Marie. Měl odsud dobrý rozhled po celé návsi. Foukalo mu za límec, z březnového nebe, hladkého a lesklého jako šedý bakelit, se tu a tam snesla drobná sněhová vločka. Mladíka v tmavomodrém obleku uviděl hned, jak se objevil, vyšel ze zahradní branky z čísla popisného 15. Tomáš se odlepil od stěny kaple a s mladým mužem s aktovkou v ruce se potkal u jeho auta.

„Dobrý den, já jsem Tomáš Sádecký, ředitel místního statku.“

Mladík se překvapeně podíval na Tomáše a jeho nastavenou ruku. Po krátkém zaváhání si potřásl pravicemi.

„Dorovín, těší mě.“

„Mám na vás pár otázek,“ začal Tomáš.

„Lituju, ale nemáme sjednanou schůzku.“

„Tak si ji sjednáme?“

Muž v obleku vytáhl z kapsy klíč od zapalování, štěkl centrální zámek a auto zablikalo světly.

„Předpokládám,“ pokračoval Tomáš, „že vaše návštěvy u nás ve Lhotci souvisejí se žádostmi o přepis akcií, které nám poslední dobou chodí na statek.“

„Já nejsem oprávněný vám cokoli říkat, pane.“

Tomáš namířil ukazováček pravé ruky někam do kravaty toho mladíka.

„Vy hlavně nejste oprávněný vykupovat akcie našeho podniku, pane.“

„Nám jde o akcionáře vašeho podniku, pane. O jejich práva.“

„Jejich práva máme na starosti my, ne vy.“

„Vaši akcionáři mají dvě možnosti. Buďto dvouprocentní dividendu od vás, nebo hotovost za akcie od nás.“

„Naši akcionáři můžou prodat akcie pouze se schválením představenstva Statku Nový Lhotec.“

„Nechcete to nechat na nich, jak se rozhodnou?“

„To, co děláte, není legální.“

Muž otevřel dveře auta, hodil aktovku na sedadlo spolujezdců a otočil se k Tomášovi.

„Tohle asi nebudeme řešit tady na návsi.“

„Ne, to jistě ne. Vyřídíte svým šéfům, že by od nich bylo slušné nabídnout nám schůzku.“

„Ještě jednou vaše jméno, pane?“

Tomáš vrazil ruce do kapes zelené bundy a mladíka s kravatou si změřil pohledem z odstupu toho metru a půl, co stáli od sebe. A z odstupu zhruba třiceti let věku, který mezi nimi byl.

„Když jste si dokázali sehnat seznam akcionářů naší neveřejné akciové společnosti, tak kontakty na naše vedení pro vás jistě nebudou problém, nemám pravdu?“

Nedokázal zahnat podivný pocit stísněnosti. Hlavní složkou v té náladě možná byla únava, snad nejistota. Možná návaly marnosti, chodilo to ve vlnách. Nepomáhalo nic. Josífek u něho zůstal skoro do tmy, pak musel domů. V prázdné sednici byl po celé ploše podlahy rozložený dětský vláček. Po starším bratrovi Oldovi ho zdědil Tomáš, který koleje, mašinky a domečky dupal nejprve pro své dvě neteře, které ale vláčky moc nezajímaly a teď už jsou dávno dospělé. A jejich děti se tu ukážou jednou za rok. Teprve před pár lety vláček oprášil pro Josífka.

Tomáš zhasl v sednici, bylo to příjemné, mít u sebe Vlastova vnuka víc než hodinu, ale už je to pryč. Ron čekal v předsíni u dveří, v čelistech řemen vodítka. Tomáš na sebe hodil zimní bundu a vyrazili do šera. Chvilí pustil Rona navolno, ať si sám vybere směr. Šel za psem večerním šerem, kolem plotů zahrad na okraji vsi, ještě se ohlédl na mamincino okno, svítilo směrem do sadu.

Připravovala večeři. Přivolał Rona, přičapl k němu a pohladil jeho černou hlavu a plandavé uši. Ta nedávná krátká radost jako by se rychle rozpustila v tmavé hlubině, o které nevěděl, jestli je v něm, nebo jestli je to ona stěna tmy, do níž za chvíli oba vejdou, až se dostanou blíž k lesu.

Ohlédl se za vesnicí. Kolik čísel popisných, kde mají akciové podíly, už asi podepsalo nájezdníkům? Za plotem sadu patřícího k Weindlovně, jak se odedávna říkalo usedlosti čp. 31, zahlédl Kristýnina otce. Vacák Jaroslav, řečený Weindl. Pozdravili se na dálku zvednutím ruky. Chalupu dal Vacák staršímu synovi. Protože má děti. Grunt potřebuje děti. Řetěz generací se nesmí rozpojit. Kristýna Vacáková. Připomínka na ni jeho pocit nejistoty nezahnala, spíš naopak. Tomáš si představil její nahé tělo v peřinách, v tom obíleném pokoji s vysokým stropem, který si pronajímala v Budějovicích, v ulici nedaleko od školní budovy. Té, kde pod oknem vždycky poslouchal, jak přes římsu přepadává vodopád dětských hlásků.

Byli s Ronem těsně u lesa. Z prohlubující se tmy před nimi vycházela větší zima, než jaká se zvedala z omrzlého strniště. Zapískal na psa a otočili to zpátky do vsi. Když se blížil za humna chalupy, poprvé zaregistroval zesilující zvuk odněkud zdálky, který se rychle přibližoval. Tomáš se zastavil, i Ron zbystřil. Houkačka sanitky. Kolísavá ostrá siréna se rozléhala vesnicí. Tomáš neviděl z pole na silnici, neviděl auto rychlé zdravotnické pomoci, jen nad linií střech lhoteckých chalup se rychle sunuly modré odlesky majáčku, doprovázející ten naříkavý, drásavý zvuk. Pak se to zastavilo, houkačka naráz ztichla, jen modré blikající světlo vystřelovalo

Vážení čtenáři, právě jste dočetli ukázkou z knihy Drak na poľní cestě.
Pokud se Vám ukázka líbila, na našem webu si můžete zakoupit celou knihu.